

Vaderlandse plicht

BEELD: DE BEELDREDACTIE, GERLINDA SCHRIJVER

Zijn echte, originele Ausweis heeft hij nog altijd. Dr. B. Kam (83) uit Zwolle werkt, sinds zijn pensionering als huisarts, op het historisch archief van Zwolle, waar ook zijn eigen familiearchief ligt. Met daarin onder meer Medisch Contact-estafetteberichten van zijn schoonvader en zijn eigen Ausweis.

Dat hij arts wilde worden, wist hij als middelbaar scholier al, maar studeren was in 1942 voor hem geen optie. 'Alle studenten aan de universiteit moesten een loyaliteits- en een ariërv verklaring tekenen, anders moesten ze in Duitsland gaan werken', vertelt Kam. 'Dat wilde ik natuurlijk niet. Maar ook middelbarescholieren moesten na hun eindexamen eerst een jaar in de 'arbeidsdienst' om met de schop over de schouder aan het werk te gaan voor de *Volkswirtschaft*. Het was dus zaak om iets te ritselen, zodat je een Ausweis kreeg en werd vrijgesteld van die *Arbeitseinsatz*'.

Kam 'ritseld' dit door een opleiding te volgen tot apothekersassistent - een baan die hem, vanwege het belang voor de volksgezondheid, vrijstelde van de *Arbeitseinsatz*. Hij lacht en zegt: 'Omdat ik mijn Ausweis niet helemaal op legale gronden kreeg, maakte men er een paar typefouten in, dan was de directeur van het bureau gedekt'.

Al bij zijn eindexamen in 1942 dacht hij: 'eindelijk op eigen benen, nu kan ik wat tegen die rotmoffen gaan ondernemen'. Begin 1943 deed Kam dat ook echt door het verspreidingsnetwerk van het illegale Parool, dat in 1942 was opgerold, opnieuw op te zetten in Brabant. 'Die kranten werden "ergens" gedrukt en kwamen per beurtvaart naar Helmond, verpakt als machineonderdelen. Eind 1943 was ik opperhoofd voor de provincie Noord-Brabant en zorgde dat iedere drie of vier weken die kranten op hun plaats kwamen'.

Gevaarlijk? 'Och', zegt hij laconiek, 'ik had in de apotheek strychninepillen voor mezelf en voor mensen uit mijn kringen gemaakt, voor het geval ze ons te pakken zouden krijgen. Die zijn niet gebruikt, godzijdank'.

Hij vond het bovenal belangrijk om iets te doen. In 1983 kreeg hij er - toen hij inmiddels al drie decennia huisarts was en bijna nooit meer over de oorlog praatte - het verzetshedenkingskruis voor. 'Ik was een van de laatsten die het ontvingen, omdat ik altijd op het standpunt stond, en dat vind ik nog steeds, dat ik alleen maar mijn vaderlandse plicht heb gedaan.' << Eveline Brandt

MATERIAAL UIT DE BEZETTINGSJAREN

Tijdens de bezetting hield het artsenverzet 'het Medisch Contact' de collega's met estafetteberichten en vlugschriften op de hoogte. Voor de veiligheid vernietigden artsen dit materiaal meestal. Desondanks probeert Medisch Contact nu zijn archief te completeren met materiaal uit de jaren '40-'45.

De afgelopen weken stuurden tal van lezers ons een tastbare herinnering uit de bezettingsjaren. Op deze pagina een portret van één van hen. Ter inspiratie, want inzendingen, vooral van estafetteberichten, zijn nog altijd welkom. Vanaf mei is het hele archief van Medisch Contact online te lezen en te doorzoeken. Een eerder portret en meer informatie staat op www.medischcontact.nl/geschiedenis.

